AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

STEVILKA 75. JOLIET, ILLINOIS, 7. OKTOBRA 1913. LETNIK XXII.

REŠEN IZ "GROBA" ČEZ OSEM DNI.

Zasuti rudar Tomaž Toszewski srečno osvobojen iz rudnika pri mestu Centralia, Pa.

PRESTAL STRAŠNE TEŽAVE.

Veselo svidenje z njegovo soprogo in peterimi otročiči.

Centralia, Pa., 3. okt. — Dobre volje vkljub razočaranju, da ni bil rešen danes, kakor je pričakoval, iz temne celice 100 čevljev pod površino, kjer je zajet že več nego sedem dni, je Tomaž Toszewski zaklical skozi hranilno cev reševalcem nocoj, da je zadovoljen, ker se dela vse mogoče v njegovo rešitev, in da rad prebije še eno noč za premogovo steno.

Rudniški uradniki, ki vodijo rešilno delo v rudniku Continental, kjer je bil Toszewski zajet za nasipom premoga, ko je popravljal stebre zadnji petek zjutraj, so ga snoči zagotovili, da bo osvobojen okoli poldne danes. Ali reševalci so zadeli ob posebno trdo steno premoga in so bili še šest ali osem čevljev oddaljeni od zajetega rudarja pozno nocoj. Uradniki pa za gotovo pričakujejo, da bo rešen za ranega jutra.

"Povejte moji ženi, da bom obedoval ž njo v soboto gotovo," se je glasila vesela vest, ki jo je poslal skozi cev. "Dobro se počutim danes, mnogo bolje nego sem se kdaj, odkar sem zajet v rovu. Počutim se prav krepkega in vem, da vam lahko pomagam pri reševanju s tem, da kopljem od tega konca. Če bi le imel nekoliko mesa, pa bi lahko delal dvakrat hitreje."

Centralia, Pa., 4. okt. — Tomaž Toszewski, ki je bil izza zadnjega petka v nekem rovu Continental-rudnika Lehigh Valley Coal-družbe živ pokopan, je smel danes dopoludne 22 minut po 8. uri spet dihati svobodni zrak. Med glasnim pozdravljanjem so ga prepeljali v njegovo, tri milje oddaljeno stanovanje in spravili tamkaj v posteljo.

Ob 7. uri 15 minut so prekopali zadnjo pregrajo, ki je Toszewskega tako dolgo ločevala od zunanjega sveta in za katero je prestal neizrečene težave. Neprestano, podnevi in ponoči, se je trudilo krdelo tovarišev, da prebije debeli zid iz premoga in granita do zajetega rudarja. Nazadnje je trud uspel in Toszewski, dasi telesno zelo oslabel, se je prerinil skoz malo odprtino.

Neki rudar je telefonskim potom naznanil ob vhodu rudnika čakajočim veselo vest, obenem zahtevajoč par volnenih odej in tople vode.

Silno so se razburili vsi, in ko je prišel "junak dneva" na površino, je bila najprej grobna tihota, potem je sledilo veselo vzklikanje. Toszewski je korakal počasi, brez opore, in za njim močan tovariš, pripravljen, da ga prestreže, ako bi se utegnil zgruditi. Vsepolno rok se je razprostrlo proti njemu, ko je neki rudniški uradnik pozval navzoče, da nesejo Toszewskega domov. Ta je govoril le malo in na vprašanje, kako mu je ugajalo tam doli, je odgovoril smehljaje: "Slab 'boardinghouse', nobene luči, nobene postelje, nič jedi, niti pijače, in potem tako sam."

Patetičen prizor se je odigral, ko je dospel Toszewski pred svojo oskromno hišico. Soproga in njegovi peteri otroci so se jokali od veselja, ko se je bližal soprog. Najprej je vzel malčika iz naročja materi in ga najiskreneje pritiskal na svoje srce, potem je vse druge po vrsti objel in poljubil.

Reforme.

Washington, D. C., 5. okt. — V političnih krogih zaveznega glavnega mesta je po rešitvi tarifne revizije obrnjena glavna pozornost usodi demokratične predloge za vrednotno predlogo. Dasi je bila predloga v poslanici sprejeta brez posebnih težav, vendar ni prikrito dejstvo, da se prične pravi boj šele pri posvetovanju v senatu.

Morska strašila.

Washington, D. C., 2. okt. — Brodarstvu v Atlantskem oceanu spet pretijo ledeniki, kakor je naznanil kapitan R. Killap od parnika "Numidian" ob svojem prihodu v Glasgow. Neposredno v vozni smeri zapadno vozečih parnikov je zapazil v višini Grand Banks enega velikega in več manjših ledenikov, ko je "Numidian" mimo plul. To so prve ledene gore, ki so prišle to jesen na videž.

"Združene države mehikanske".

El Paso, Texas, 30. sept. — Američani, ki so dospeli danes semkaj iz Hermosilla, poročajo, da so imeli zastopniki peterih severnih držav ljudovlade pred kratkim v Hermosillu posvetovanje, tekom katerega se je sklenilo, odpovedati se mehikanski zavezni vladi in ustanoviti pod lastno vlado "Združene države mehikanske".

Države, ki so privolile v ta namišljeni načrt secesije ali odločitve, so Sonora, Durango, Coahuila, Sinaloa in Chihuahua. V zadnjeimenovani državi posluje poleg uporniške vlade tudi še ustavno upravno oblastvo, ki ni bilo zastopano pri konferenci.

Najdražja kovina.

Berlin, 2. okt.—Cena radiju je vsled neprestano rastočega povpraševanja po tej kovini na radijski borzi poskočila za $10,000 na gram. Radij je bil na prodaj danes po $115,000 za gram. Funt radija — pod pridržkom, da bi se posrečilo dobiti ga tako ogromno množino — bi potemtakem stal $52,000,000.

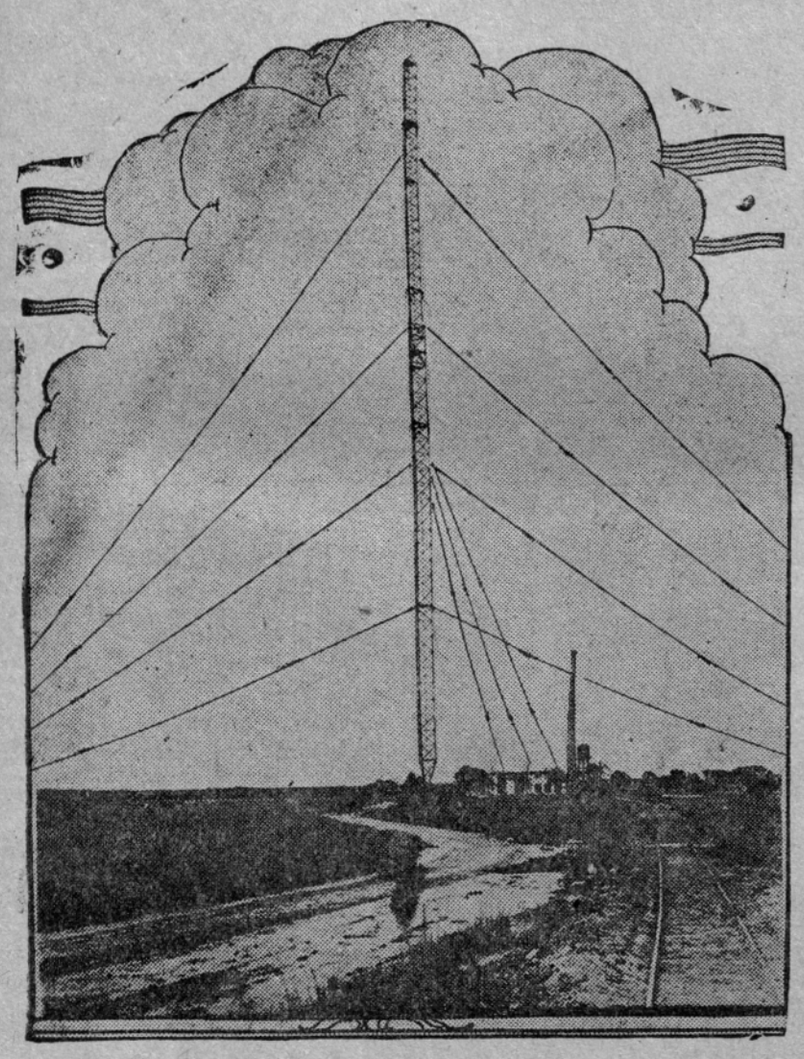

KAK JE VIDETI NAJVIŠJI BREZŽIČNI STOLP NA SVETU.

Svet je poln tolikerih čudovitih del dandanes, da prvotna sedmera kar izginjajo v neznatnost. Evo enega izmed mnogih modernih čudežev. To je najvišja brezžična postaja na svetu, zgrajena samo kot taka. Postavljena je v državi New Jersey, ob atlantski brežini, in Marconijeva družba jo rabi za prekoatlantsko brzojavljanje. Stolp je višji nego vladni stolpi v Arlingtonu, ali seveda nižji nego brezžična postaja na vrhu Eiffelovega stolpa v Parizu. Newjerseyski stolp je visok od 600 do 700 čevljev.

ŠTRAJKARJI V MICH. SE VEDEJO MOŠKO.

Pripravljeni, da na vsak način preprečijo delo s stavkokazi po bakrenih rudnikih.

MALO NOVIC IZ COLORADA.

Nove aretacije v zvezi z dinamitno pravdo v Indianapolisu, Ind.

Štrajkujoči rudarji v bakrenem okrožju michiganskem bijejo enak boj, da izbojujejo za življenje zadostno plačo in delovne pogoje, ki vsaj približno odgovarjajo ameriškemu merilu. Leta in leta so ponižno sprejemali malenkostna plačila brez ugovora, dočim so si ob istem času rudniški lastniki prilastovali ogromne vsote v dividendah. Spoznavši, da so brez pomoči kot posamezniki, so se rudarji v bakrenem okolišu michiganskem organizirali in so prosili lastnike, naj jim bodo pravični. Ker je bila prošnja odklonjena, jim je preostajala samo ena stvar — štrajk. Do 16,000 rudarjev bije zdaj boj za svoje upravičene zahteve že nad dva meseca mirno, ali odločno, in vsi pravični ljudje jim želijo zmage, dasi je ta videti še daleč. V naslednjem podajamo zadnje brzojavke o michiganskem štrajku, in sicer zaporedoma po datumu, kakor jih donašajo chicaški dnevniki.

Calumet, Mich., 2. okt. — Med rudarji po bakrenem okrožju v okraju Keweenaw so se pripetili danes novi nemiri, vsled katerih je bilo šest štrajkarjev aretiranih. Štrajkarji so baje s kamenjem napadli neunijske delavce (pravše, stavkokaze!), ko so ti šli na delo. Milica je nastopila pod osebnim vodstvom generala Abbeya in razgnala štrajkarje.

Petnajsttisoč štrajkarjev, s soprogami in ž njimi sočuvstvujočimi meščani vred, se je zbralo k demonstraciji.

Calumet, Mich., 3. okt. — Rudniške straže in drugi zaposlenci Ahmeek Mining-kompanije, podružnice Calumet & Hecla-družbe v okraju Keweenaw, ne bodo več smeli nositi skritega orožja. Danes je bilo preklicano tozadevno dovolilo, katero so bila izdala okrajna oblastva v prid kompaniji.

Šerif John Hepting in pravdnik Hamilton, ki sta preklicala dovolilo, sta rekla, da so bile rudniške straže odgovorne za streljanje v okraju. Tako sta odločila po preiskavi namišljenih napadov po štrajkarjih na posebni vlak, ki je pripeljal rudniške straže v okraj zadnji ponedeljek zvečer. Preiskava je dognala, da so bili prvi streli oddani z vlaka.

Dasi so bili štrajkarji hrupni davi pri Allouez-rudniku, je bil vendar Abbey popolnoma kos položaju. Samo čete iz okraja Keweenaw so bile potrebne, a konjištvo je ostalo v Calumetu. Pri Quincy-rudniku, blizu Hancocka, so bili štirje štrajkarji aretirani zaradi namišljenega ostraševanja. Drugod po štrajkovišču je bilo vse mirno.

Washington, D. C., 4. okt. — Organizator John L. Lewis od "American Federation of Labor", ki sedaj pomaga voditi rudarski štrajk v michiganskem bakrenem okrožju, je poslal te dni sledeče poročilo o nekem shodu: "Vkljub neugodnemu vremenu se je udeležilo na tisoče rudarjev velikega shoda v Lauriumu. Pred shodom se je vršila parada, ki je rabila petinštirideset minut za hojo mimo kake točke. Veliko zanimanje in navdušenje so kazali štrajkarji. Znamenita demonstracija je popolnoma iznenadila rudarstvene družbe, ki so se bahale, da je neka nedavna prepoved ohladila gorečnost štrajkujočih rudarjev."

Calumet, Mich., 4. okt. — Okrožni sodnik O'Brien je tukaj danes preklical v prejšnjem tednu izdano začasno ustavno povelje, po katerem je bilo štrajkujočim delavcem po bakrenih rudnikih prepovedano razpostavljati predstraže in prirejati obhode ob času, ko so se nahajali stavkokazi na poti od ali do dela. "Western Federation of Miners" smatra to za veliko zmago. Sodnik je nadalje odredil, če hočejo tožitelji predlagati nadaljnje ustavno povelje, da morajo priložiti zaprisežene izjave (affidavits) v dokaz svojih pritožb in tožence obvestiti deset dni pred vložitvijo tožbe.

Calumet, Mich., 4. okt. — Izza prihoda uvoženih rudniških straž smatrajo okrajna oblastva za nevarno, celo za udeleženca, iti v rudniško okrožje. Štrajkarji, ki so večinoma oboroženi, so videti odločni, na vsak način preprečiti, da bi se delalo. Včeraj je bil mir v okraju Keweenaw, a za jutri se pričakujejo nemiri.

Štrajk v Coloradu.

Leadville, Colo., 4. okt. — 20 milj zapadno od tukaj ležeče rudarsko selišče Oakview je bilo danes prizorišče hudega oboroženega spopada. Krdelo štrajkarjev je z okolnih višin obstreljevalo hiše stavkokazov. Streljanje je trajalo nad pol ure. Rudniške straže so končno naskočile streljače, a ti so se umeknili v gorovje in straže jih zasledujejo. Kolikor je znano, ni bil doslej nihče ranjen.

Namišljena dinamitarda.

Indianapolis, Ind., 3. okt. — George E. Davis, z drugim imenom George O'Donnell, priznan dinamitard, ki je bil prijet v New Yorku včeraj, je dospel semkaj ob 1. uri 40 minut danes popoludne v spremstvu Združenih Držav pomožnega maršala Joseph Kumba. Spremljala sta jetnika tudi Združenih Držav okrožni pravdnik Charles W. Miller in Robert Foster, detektiv [illegible]žbi združbe "National Erectors' [illegible]ation", ki sta Davisa aretirala.

Davis je bil odveden v zavezno poslopje, kjer bo pridržan, dokler se ne snide zavezna velika porota prihodnji mesec.

Harry Jones, tajnik-blagajnik združbe "International Association of Bridge and Structural Iron Workers", ki je bil aretiran včeraj tukaj, ko je Davis priznal krivdo v obdolžitvi zarote v svrho nezakonitega prevoza raz nesnih tvarin, ter izpuščen na svobodo pod poroštvom $10,000, je bil v svojem uradu danes, a spet ni hotel ničesar izpovedati.

Davisova priznava.

New York, 2. okt. — George E. Davis, unijski stavbni jeklar, je priznal danes celo vrsto dinamitnih zločinov, ki se prav lahko primerjajo z zločini, katere so izvršili brata McNamara in Ortie McManigal. Davisa so pred kratkim prijeli zavezni tajni redarji. Davis je ravno tisti kakor oni George O'Donnell, ki je igral ulogo v dinamitni pravdi v Indianapolisu. Omenjena pravda se je končala z obsodbo 37 delavskih voditeljev, na čelu jim Frank M. Ryan, predsednik zveze "International Association of Bridge and Structural Iron Workers".

S prijetjem Davisa je zaključena preiskava, ki so jo vodila zavezna oblastva in se je raztezala čez dobo več nego dveh let. Pričela se je, ko je bilo razstreljevanje mostov in jeklenih stavb v vseh delih Združenih Držav na dnevnem redu.

Vsa dinamitna zločinstva, pri katerih je imel Davis po svoji lastni priznavi svojo roko vmes, so se razpravljala že pri pravdi v Indianapolisu. Samo dejstvo, da je aretiranec razstreljeval, ni bilo znano, dokler ni tega danes sam priznal.

Prijetju Davisa je sledilo v Indianapolisu prijetje tajnika in blagajnika stavbnojeklarske unije, Harry Jonesa.

Davisova priznava dopolnjuje pri dinamitni pravdi v Indianapolisu predložena dokazila in vsebuje nove obtožbe zoper nekatere obsojence. Razkritja se tičejo tudi predsednika Ryana, ki se nahaja začasno pod poroštvom na svobodi.

Davis je med drugim izpovedal, da je bil on izbran, umoriti Walter Drewa, pravnega zastopnika združbe "National Erectors' Association", v mesecu decembru 1911, ko je bil Drew obdolžen "ugrabljenja" John J. McNamare. Takrat se mu je baje tudi namignilo, naj spravi v stran William J. Burnsa, predstojnika zasebne detektivske agenture, ki nosi to ime. Za Drewovo glavo je bila določena nagrada $5,000, kakor izjavlja Davis.

"Rekel sem jim," se nadaljuje priznava aretirančeva, "da nočem imeti s takimi stvarmi ničesar opraviti."

Po mnenju prijetega Davisa obstaja zarota še vedno, četudi so bili Ryan in skoro vsi udeleženci po svoji obsodbi spravljeni s poti.

Siten slučaj.

Milwaukee, Wis., 2. okt. — Med mnogimi prosilci za ženitno dovolilo je prišel danes dopoludne v urad okrajnega klerka neki mesar in sicer s prošnjo, da se njegovo ime javnosti prikrije. Utemeljeval je svojo prošnjo takole:

"Mesnico posedujem in takorekoč kujem denar. Med svoje najboljše odjemavce prištevam kacih 300 zamožnih deklet in vdov, ki me love vse na trnek.

"Bržko izvejo, da sem se usidral v luki zakona, je z mojo mesnico pri kraju; kajti splošen bojkot bi bil proglašen nad mano. Svojo ženitev moram prikrivati. Svojo mlado soprogo bom predstavljal kot 'dekle za vse'."

Z ozirom na okoliščine se je želji mesarjevi ustreglo.

Obisti

so najvažnejši organi človeškega ustroja. Ako niso v redu, sledi veliko število drugih neprilik: bledost, omotica, bolečine v hrbtu, voda bo postala bolj temna, oteklost nog, zlatenica in vodenica. Kadar opazite katere gori omenjene znake, pričnite zdravljenje takoj s Severovim Zdravilom za obisti in jetra (Severa's Kidney and Liver Remedy), katero se priporoča za zdravljenje raznih obistnih, jetrnih in vodnih neprilik. Cena 50 centov in $1.000 v lekarnah. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Adv.

ZAKOTEN "BANKIR" NENADOMA IZGINIL.

Sava Radakovič iz mesta Pueblo, Colo., baje osleparil svoje rojake za $100,000.

TUDI SLOVENCI PRIZADETI.

Policija misli, da se nahaja ubežnik na poti v staro domovino.

Pueblo, Colo., 5. okt. — Sava Radakovič se pogreša in ž njim $100,000, dolgoletni prihranki stoterih zaposlencev v jeklarnici, kakor poroča tukajšnja policija.

Radakovič ni bil v svoji prodajalnici in brezlicenčni banki izza zadnjega ponedeljka, toda Srbi, "Austrians" (menda Slovenci) in Rusi, ki so mu zaupali svoje prihranke, niso ničesar sumili do snoči, ko so prišli vložit ali nazaj vzet denar iz banke. Radakovič je izginil pred tednom dni. Policija pravi, da so ga ljudje videli v Denveru v ponedeljek, in verjetno je, da se nahaja sedaj na oceanu na povratku v Srbijo.

Inostranci (foreigners) so pretili klerkom v prodajalnici, in policija je morala končno razgnati množico.

Radakovič je prišel v Pueblo iz Chicage leta 1901. Leta 1906. je otvoril trgovino z obleko. Bil je rodom Srb in mnogi njegovi rojaki so mu dali v oskrbo svoje prihranke. Kmalu je otvoril banko in dejansko vsi Srbi v jeklarnici so mu zaupali svoj denar.

Radakovič ni prišel v svojo prodajalnico v ponedeljek, a njegovi odjemavci so mislili, da je šel po kakem drugem opravku. Lastoval je tudi trgovino z obuvali in gledališče s premičnimi slikami.

Snoči, ko so prišli njegovi odjemavci v banko, so izvedeli, da se Radakovič pogreša že teden dni.

Ničesar se ni izvedelo o pogrešancu, in policiji je znano samo, da so ga videli v Denveru v ponedeljek.

F. R. McAliny, tukajšnji odvetnik, ki pravi, da je podpisal neko zadolžnico za $650 z Radakovičem zadnji teden, je vložil prošnjo za imenovanje oskrbnika Radakoviceve imovine.

Zaupni prijatelji pogrešanega bankirja so uverjeni, da je postal žrtev zločinstva.

Mnogokraten morivec prijet.

Chicago, Ill., 6. okt. — Morivec gdčne. Mildred Allison Rexroat, plesne učiteljice, je bil prijet snoči po detektivskem načelniku Halpinu.

Razun tega, da je priznal umor plesne učiteljice Rexroat, je ujetnik povedal policiji, da je izvršil "štirinajst ali petnajst" — ne more se natanko spomniti — drugih umorov v Chicagi in drugje med zadnjim letom. Nadalje je rekel, da je nameraval umoriti neko drugo žensko jutri. Njegova priznava ga stavi v zvezo z osemnajsterimi umori, izmed katerih je bilo nekaj izvršenih poprej.

Ujetnik je Henry Burke, ki je že presedel tri kazni v jolietski kaznilnici. Znan je tudi kot "Harry Spencer", "Smith" in "Scuripa". Star je kacih 32 let.

DROBTINICE.

Grozno bogoskrunstvo je storil nek "svobodomislec" v Oporto na Portugalskem. Pero se nam ustavlja kaj tako strašnega zapisati, toda naj vsi pošteni Slovenci zvejo, kako satansko sovražijo "svobodomisleci" vse, kar je krščanskega. List "Patriote" v Brusselu poroča namreč to-le: "V Oportu na Portugalskem je te dni dal nek svobodomislec na mestnem uradu vpisati svojega psa na ime Jezus Kristus." Strašno! In svobodomisleci pravijo, da nimajo nič zoper vero! Kaj je s takim bogoskrunstvom pomagano delavcem? Ali ni tako početje naravnost satansko? "Gl. Svobode" pa slavi te portugalske falote kot največje junake. Kondež, Zabitstric, Zahrbtnik, Skubic, kaj porečete k temu? Ali to odobravate? Rojaki, edino pravi odgovor na tako nesramnost je: vun iz vaših hiš s svobodomiselci, vun s "Svobodo" in "Proletarcem"!

*

Bebel — ubog in siromašen proletarec. Že enkrat smo dokazali, kako je Bebel kopičil bogastvo za se in ne za delavce, in ko so delavci zahtevali, naj deli ž njimi, ker "privatna lastnina je tatvina", jih je nahrulil s psički, ki lajajo v luno; "Proletarec" je nato **molčal** kot grob. Danes povemo še več. Kakor je dognala oblast v Curihu in kakor priznajo Beblovi sorodniki, je zapustil rajni in revni Bebel nič manj kot 937,500 mark, torej **skoro en milijon.** Kako je prišel do tega bogastva? Z delom svojih rok gotovo ne, z delom svojih možganov tudi ne! Bebel je bil torej kapitalist. Zakaj pa po njem ne udriha "Prolet.", zakaj je kapitalist Bebel vzor in general socialistov? "Proletarec" **molči** v obeh deželnih jezikih. Da, delavec, to je kaj drugega; socialistični vodja sme obogateti na stroške delavcev, le ti, ubogi trpin-delavec, ti moraš biti molzna krava, ki jo molzejo socialistični voditeljčki; ko pa ta krava ne bo dala več mleka, to se pravi, ko bodo izmolzli iz tebe zadnji cent, pa te bodo pustili na cesti, da pogineš od lakote. Voditelji pa preštevajo svoje milijone.

*

Glej, delavec, hitro ti podamo nov dokaz, kako neusmiljeni so s teboj sodrugi, če na pr. zboliš in ne moreš plačevati v njihovo bisago. V "Glasilu" se pritožuje delavec Frank Špan iz Čikage od socialistične S. N. P. J. tako-le: **"V bolnišnici sem že dva tedna, vendar me ni prišel obiskat še nobeden naših bratov."** Vidiš, delavec, tako ravnajo s teboj socialisti! Ko bo pa ta Špan ozdravel, bo pa zopet smel plačevati v nenasitno socialistično malho. Tako vas, delavci, farbajo socialistični kolovodje, ker — **sami tako hočete.**

*

"Proletarec" ima zdaj urednika, ki čuje na sicer lepo ime Škof. To vam je filozof prve vrste. Sokrat je proti njemu komar. V zadnjem "Prolet." je napisal filozofično študijo, fantazijo ali nekaj podobnega. Seveda ne razume nihče tega, ne on in ne čitatelj, pa tega tudi ni treba, tega od "Prolet." nihče ne zahteva. Vendar je par stavkov tako imenitnih, da jih je škoda, da bi se pozabili. Na pr.: "Brzih korakov grem z doma, pot me vodi mimo pokopališča, nasproti **mirozova** leži posekano hrastovo drevo; naenkrat postojim, zamislim se; **udarim se po čelu.** (To je še najboljše, kar ste mogli storiti, g. Škof! Če ste se le tako udarili, da so se iskre posvetile. Op. ured. "A. S.") S trpkostjo v srcu sedem **na odrešenika čakajoče deblo.** Vstanem, stopim k železnim vratom **mirozova"** i. t. d. Toda prijatelj Škof, vi ste se majčkeno zmotili: mirozov se namreč reče po nemško Zapfenstreich, to pa pomeni vojaški nočni poziv na trobento k miru, k počitku, k spanju. Zdaj pa glejte, kaj ste vi zapisali: "nasproti vojaškega klica leži posekano drevo, stopim k železnim vratom Zapfenstreicha." Vi ste namreč tako omejeni da ne rečemo zabiti, da ne morete razločevati med besedama "mirodvor" in "mirozov", vam je to vseeno klobasa ali poleno, riba ali žaba, vi ste urednik "Prolet." in kot tak imate pravico pisati največje neumnosti, to so potrdili celo sodrugi iz Milwaukee. Delavec, ti pa le plačuj to neumnost, neumnost je namreč najdražja reč na svetu.

*

Seveda "N. Vestnik" ne more živeti dva dni, ne da bi se na novo blamiral. Zdaj govori "o strašanski moralni klofuti, katero mu (našemu uredniku) je dala porota, obstoječa iz nad 100 slovenskih kat. mož, katero poroto je zvolilo 9000 kat. Slovencev in Slovenk v Ameriki." Zdaj pa poglejmo resnico. Celi mesec pred konvencijo J. S. K. J. smo ožigosali na najostrejši način delovanje Broziča in Germa, med konvencijo smo potom izvirnih poročil klestili tistih par socialističnih delegatov; ali menda mislite, da smo za vse to pričakovali zaupnice od tiste organizacije, katere glavne uradnike smo kritizirali? Ali ste tako zarukani? Zato se kot neustrašeni časnikarji za tako nezaupnico zmenimo kot za lanski sneg. Toda **moralno klofuto si dobil** ti "Vestnik" in tvoj urednik, moralno klofuto od 9000 kat. Slovencev in Slovenk J. S. K. J., Pozdravljal si delegate in se jim prilizoval, tvoji agenti so se slinili okoli delegatov in moledovali, da bi te sprejeli za glasilo, a kaj se je zgodilo: vrgli so te med staro šaro, kamor spadaš. 9000 slovenskih mož in žen te je obsodilo, da nisi vreden, da bi bil njih glasilo.

*

Moralno klofuto je dobil "Vestnik" tudi od S. D. P. Z., kateri se je tudi dobrikal in beračil za glasilo, moralno klofuto je dobil "Vestnik" od Društva "Sv. Barbare", kjer se je tudi usiljeval kakor ušivi žid, moralno klofuto mu je dala celo S. S. P. Z., katero je tudi snubil.

*

Vsega skupaj je najmanj 25,000 Slovencev in Slovenk, katoliških, socialističnih in svobodomiselnih dalo "Vestniku" moralno klofuto, tako krepko, da zveni od Pittsburgha do Dulutha in odmeva nazaj do Clevelanda. Toliko ljudi še ni nikoli nobenega lista obsodilo, kakor jih je obsodilo "Vestnik". Pa saj kaj drugega tudi ne zasluži.

Salomonovi Rudniki

AFRIKANSKA POVEST.

Angleški spisal H. R. Haggard. Preložil I. M.

(Dalje.)

Ko smo se vzbudili, smo našli, da je stalo solnce visoko na nebu in da so postrežnice že stale pred kočo, ker jim je bilo ukazano, da nam strežejo in pomagajo.

"Pripravi se človek, če se moreš," je godrnjal Tomič, "ako imaš samo flanelasto srajco in par črevljev, to ne vzame dosti časa. Želim, da bi jih vprašali, kje so moje hlače."

Jaz sem nato vprašal in povedalo se mi je, da so te dragocene svetinje že odnesli h kralju, ki nas želi videti predpoldne. Tomič se je nato ves nevoljen začel briti; obril si je zopet desno stran obraza, glede leve strani, na kateri je sedaj rastla imenitna brada, smo ga preprosili, da se je ni dotaknil. Kar se tiče nas, smo se zadovoljili s tem, da smo se dobro umili in počesali lase. Rumeni kodri Sergijevi so mu segali skoraj do ramen; moje ščetine pa so bile skoraj en palec dolge mesto pol palca, kar je bila po mojih mislih največja dolžina.

Potem ko smo pozajtrkovali in prižgali pipe, smo dobili sporočilo po Infadusu samem, da je kralj Tvala pripravljen videti nas, ako nam je drago, da pridemo.

V odgovoru smo opomnili, da raje še nekoliko počakamo, dokler ne pride solnce še nekoliko višje, ker smo še utrujeni od dolge poti itd. itd. Ako se ima opravila z neolikanimi ljudmi, je vedno dobro, ako človek preveč ne hiti. Oni to zelo radi napačno razumejo in smatrajo kot strah. Zaradi tega smo sedeli še dalje, akoravno bi zelo radi videli Tvalo, kakor bi Tvala rad videl nas, in čakali smo še eno uro; med tem časom pa smo pripravili taka darila, kakor smo mogli z ozirom na našo skromno zalogo — to je vinčesterko, ki jo je imel ubogi Vent in nekoliko biserov. Puško in strelivo smo se namenili podariti Njegovemu kraljevemu Veličanstvu, biseri so pa bili za njegove žene in dvorjanke. Nekoliko smo jih že podarili Infadusu in Skragi ter videli, da sta jih bila neskončno vesela, ker nista še nikdar videla kaj takega. Nato smo izjavili, da smo pripravljeni in pod vodstvom Infadusa smo se podali k jutranjemu vzprejemu; Umbopa je nosil puško in bisere.

Ko smo hodili kakih sto korakov, smo dospeli do ograjenega prostora, nekoliko podobnega onemu, ki so ga obdajale nam prepuščene koče, samo da je bil petdesetkrat tako velik. Okoli in okoli zunanje ograje je stala vrsta koč, kjer so stanovale kraljeve žene. Ravno nasproti vhodu, na daljni strani odprtega prostora, je stala zelo velika koča, ki je bila popolnoma samotna; tam je kraljevalo Njegovo Veličanstvo. Ostalo pa je bil prazen prostor, ako bi ne bil napolnjen s kompanijami vojakov, katerih je stalo tamkaj osem do 10 tisoč. Ti možje so stali kakor kipi, ko smo prihajali skozi jihove vrste, in nemogoče je popisati veličastni prizor, ki so ga nudili v svojih plapolajočih peresih, s svojimi svitlimi sulicami in ščiti, ki so imeli železno ozadje in bili prevlečeni z volovsko kožo.

Prostor pred veliko kočo je bil prazen, le nekaj stolov je bilo tam postavljenih. Na tri izmed njih smo se na znamenje Infadusa vsedli, Umbopa pa je stal za nami. Kar se tiče Infadusa, se je postavil k vratom koče. Tako smo čakali deset ali še več minut sredi smrtne tišine, toda v svesti si, da smo bili predmet združenih pogledov kakih osem tisoč parov oči. Bila je nekaka božja sodba, ki smo jo prestali kolikor mogoče dobro. Končno so se odprla vrata koče in orjaška postava s plaščem iz tigrove kože okoli ramen je stopila v spremstvu dečaka Skrage in nekaj, kar se je zdelo, da je posušena opica, zavita v plašč iz kožuhovine. Postava se je sama vsedla na stol. Skraga se je vstopil za njo, posušena opica pa je po vseh štirih zlezla v senco koče in tamkaj počenila.

Še vedno je bilo vse tiho.

Nato je orjaška postava odvzela plašč in vstala pred nami; bil je kralj, a strašen videti. Bil je to velikanski mož s tako neznansko odurnim obrazom, kakor ga še nismo videli. Njegove ustnice so bile debele kakor pri zamorcih, nos je bil ploščat, imel je samo eno žareče oko (drugega je predstavljala luknja v obrazu) in ves izraz njegovega obraza je bil krvoločen in strasten do skrajnosti. Na veliki glavi se je vzdigoval krasen šop belih nojevih peres, telo je bilo oblečeno v srajco iz svitlega verižnega oklepa, okoli pasu in desnega kolena se je nahajal običajni obroč iz belih volovskih repov. V levi roki je držal zlat ovratnik, na čelu pa je bil pritrjen en sam ogromen nebrušen dijamant.

Še vedno je vladala tišina; toda ne dolgo časa. Kmalu nato dvigne veliko kopje v svoji roki. V trenotku se je dvignilo v odgovor osem tisoč kopij in iz osem tisoč grl je zadonel kraljevi pozdrav: "Kum!" To se je ponavljalo trikrat in vsakokrat se je zemlja stresla vrišča, ki je bil podoben votlemu gromenju.

"Ponižno bodi, ljudstvo," je zapiskal nek tenak glas, ki se je zdel, da prihaja od opice v senci, "kralj je tukaj."

"Kralj je tukaj," je zagromelo osem tisoč grl v odgovor. "Ponižno bodi ljudstvo, kralj je tukaj!"

Nato je zopet nastala tišina — smrtna tišina. Nek vojak pa v tej tihoti izpusti svoj ščit, ki mu je rožljajoč padel na tla.

Tvala je obrnil svoje mrzlo oko nanj.

"Pridi sem!" je rekel z gromečim glasom.

Krasen mlad mož stopi iz vrst in se postavi predenj.

"Tvoj ščit je bil, ki je padel, ti nerodni pes. Ali me hočeš ponižati v očeh tujcev iz zvezd? Kaj imaš povedati?"

In potem smo videli, kako je ubogi človek obledel pod svojo temno kožo.

"Zgodilo se je slučajno, o tele črne krave," je zamrmral.

"Potem je to slučaj, ki ga moraš drago plačati. Osmešil si me. Pripravi se na smrt."

"Jaz sem kraljev vol," se je glasil zamolkel odgovor.

"Skraga," je rjovel kralj, "pokaži, da vidim, kako znaš rabiti svoje kopje. Ubij mi tega nerodnega psa!"

Skraga stopi z zlovoljnim pogledom nazaj in dvigne svojo sulico. Uboga žrtev je zakrila svoje oči z rokami in mirno stala na svojem mestu. Kar se tiče nas, smo stali groze kakor okameneli.

"Enkrat! Dvakrat!" je vihtel svojo sulico, nato pa sunil, oj Bog naravnost v njega — sulica je prodrla vojaka in stopila za en črevelj iz njegovega hrbta. Kvišku je vrgel roke in se zgrudil mrtev na tla. Med množico je nastalo nekaj kakor mrmranje, se valilo od vrste do vrste in naposled utihnilo. Žaloigra je bil akončana in tam je ležalo truplo, mi pa si še nismo mogli predstavljati, da bi bila že končana. Sergij je skočil pokonci in nekaj svečano prisegel, nato pa ga je obvladal čut, da je najbolje molčati, in sedel je zopet nazaj.

"Dobro si naredil," je rekel kralj, "odnesite ga proč!"

Štirje možje so stopili izmed vrst, dvignili truplo in ga odnesli.

"Pokrijte krvave madeže, pokrijte jih!" je piskal tenki glas opici podobne postave, "kraljeva beseda je izgovorjena, kraljeva sodba izvršena!"

Nato je prišla deklica izza koče in nosila vrč napolnjen z apnenim prahom, ki ga je potresla po rdeči mlakuži, da ni bilo ničesar opaziti.

Sergij je bil divje razkačen nad tem dogodkom, in v resnici je bilo težko miriti ga.

"Sedite vendar," sem zašepetal, "naše življenje je odvisno od tega."

Udal se je in ostal miren.

Tvala je sedel molče, dokler niso odstranili sledov žaloigre, nato je pa nas nagovoril.

"Beli ljudje!" je rekel, "ki prihajate iz krajev, ki jih ne poznam, in iz vzrokov, ki jih ne poznam, pozdrav vam!"

"Pozdrav tebi, Tvala, kralj Kukuancev," sem odgovoril.

"Beli ljudje! Odkod prihajate in kaj iščete?"

"Mi prihajamo iz zvezd, ne vprašaj nas kako. Prihajamo, da vidimo deželo."

"Od daleč prihajate, da si ogledate majhno stvar. In ta človek z vami," in pokazal je na Umbopo, "ali tudi on prihaja z zvezd?"

"Ravno tako; tamkaj na nebu se nahaja ljudstvo tvoje barve; vendar ne izprašuj stvari, ki so previsoke zate, o kralj Tvala."

"Glasno govorite, o ljudje zvezd," je odgovoril Tvala z glasom, ki mi ni ugajal. "Pomnite, da so zvezde daleč proč, vi pa se nahajate tukaj. Kako pa, ako naredim z vami, kakor z onim, ki so ga ravnokar odnesli?"

Na ves glas sem se zasmejal, dasi sem imel v srcu prav malo poguma.

"O kralj," sem rekel, "bodi previden, hodi oprezno preko vročega kamenja, da si ne opečeš svojih nog; drži sulico za ročaj, sicer te vreže v roke. Dotakni se samo enega lasu na naši glavi, in poguba pride na tebe. Ali ti nista ta dva," pokazal sem na Inadusa in Skrago (kateri mladi lopov je brisal vojakovo kri s svoje sulice), "povedala, kakšne navade imamo? Ali si kdaj videl nam podobne?" in pokazal sem na kapitana Tomiča, ker sem bil popolnoma prepričan, da ni nikdar videl nikogar, ki bi bil le količkaj podoben njemu, kakoršen je bil takrat.

"Res je, nikdar nisem," je odgovoril kralj.

"Ali ti niso povedali, kako pošiljamo smrt iz daljave?" sem nadaljeval.

"Povedali so mi, toda jaz ne verujem. Pokažite mi, kako ubijate. Usmrtite mi enega izmed onih, ki stoje tamkaj v vrsti!" in pokazal je na nasprotno stran krala — "in potem bom verjel."

"Ne," sem odgovoril, "mi ne prelivamo človeške krvi razen za pravično kazen; toda ako želiš videti, ukaži svojim služabnikom, da pripeljejo vola skozi vrata krala, in preden bo storil dvajset korakov, ga bom usmrtil od tukaj."

"Ne, ne," se je smejal kralj; "ubij mi človeka in potem ti verujem!"

"Dobro, kralj, naj bode tako," sem odgovoril hladnokrvno, "stopi ti preko odprtega prostora, in preden dosežejo tvoje noge vrata, boš mrtev; ako pa ti nočeš, pošlji svojega sinčka Skrago," (katerega bi bil v tem trenutku z veseljem ustrelil).

Ko je Skraga čul te besede, je čudno zatulil in zbežal v kočo.

Tvala je veličanstveno nagubančil svoje čelo; moj nasvet mu ni ugajal.

"Pripeljite mladega vola!" je ukazal nato.

Dva vojaka sta urno odšla.

"Sedaj, gospod Sergij," sem rekel, "streljajte vi. Tem lopovom hočemo pokazati, da nisem jaz edini čarovnik v naši družbi."

Sergij je vzel v roke repetirko in se pripravil.

"Upam, da bom streljal dobro," je dejal.

"Morate," sem odgovoril. "Ako zgrešite s prvo kroglo, mu dajte hitro drugo. Namerite na stoinpetdeset korakov in počakajte, da se vam žival pokaže od strani."

Nato je nastal premor, dokler nismo kmalu zagledali vola, ki je tekel naravnost proti vratom krala. Prišel je skozi vrata notri in zagledal ogromno množico, se začuden ustavil, obrnil in zamukal.

"Sedaj je vaš čas," sem zašepetal.

"Puška je švignila kvišku.

"Bum! Bum!" in vol se je zvalil na hrbet, ustreljen skozi rebra. Polvotla krogla je naredila svojo dolžnost in vzdih začudenja se je vzdignil med zbranimi četami.

Obrnil sem se hladno naokoli.

"Ali sem lagal, o kralj?"

"Ne, beli mož, resnica je," se je glasil nekoliko boječ odgovor.

"Poslušaj, Tvala," sem nadaljeval. Sedaj si videl. Mi pa prihajamo v miru, ne z vojsko. Poglej," in dvignil sem vinčesterko, "to tukaj je votla palica, katera ti bode omogočila ubijati kakor mi. Samo toliko je začarana, da ne boš mogel z njo ubijati ljudi. Ako jo dvigneš proti ljudem, bo usmrtila tebe. Počakaj, pokažem ti. Ukaži enemu svojih mož stopiti štirideset korakov dalje in zasaditi drog sulice v zemljo tako, da bode ploščata stran ostrine obrnjena proti nam."

V nekoliko sekundah se je to zgodilo.

"Torej glej, jaz zlomim sulico."

Ko sem skrbno pomeril, sem ustrelil. Krogla je zadela ploščati del sulice in razbila ostrino na kosce.

Zopet se je vzdignil glas začudenja.

"Sedaj, Tvala," in izročil sem mu puško, "to čarovno cev podarim tebi in polagoma ti bodemo tudi pokazali, kako jo imaš rabiti; toda varuj se čara z zvezd rabiti proti ljudem na zemlji."

Tvala je vzel puško oprezno ter jo položil pred noge na zemljo. Pri tem sem opazil posušeni opici podobno postavo, kako se je splazila iz sence koče. Plazila se je po vseh štirih, ko pa je prišla do tja, kjer je sedel kralj, se je dvignila na svoje noge, odvrgla kožuhovino, ki je pokrivala njen obraz. Bila je očividno stara ženska, ki je bila tako skrčene postave, da skoro ni bila večja kakor eno leto star otrok in je obstajala iz mnogih rumenih gub. V teh gubah se je nahajala neka odprtina, ki je pomenjela usta, pod katerimi se je čeljust zoževala v eno točko. Nosa ni bilo nobenega, in cel obraz bi bil skoro čisto podoben na solncu posušenemu truplu, ako bi ne bilo dvoje velikih črnih oči, še vedno polnih ognja in razuma, ki so se svetile in lesketale pod sneženo belimi obrvmi, nad katerimi se je naprej bočila lobanja pergamentne barve. Kar se tiče glave same, je bila popolnoma gola in rumene barve, nagubana koža pa se je premikala in krčila kakor pri kaki kači.

Ženska, ki je imela ta strašni obraz, ki nas je navdajal z grozo, ko smo jo gledali, je za trenutek mirno obstala, nato pa pokazala kožnat klopčič, oborožen s skoro en palec dolgimi nohtovi, ga položila kralju Tvali na ramo in začela s tenkim prodirajočim glasom:

"Poslušaj, o, kralj! Poslušaj, o, ljudstvo! Poslušajte, o gore in ravnine in reke, domovina kukuanskega ljudstva, poslušaj! Poslušajte, o nebo in solnce in dež in vihar in megla! Poslušajte vse stvari, ki žive in morajo umreti! Poslušajte vse mrtve stvari, ki morajo zopet živeti, da zopet umrjejo! Po-

Starka Gagul.

slušajte, duh življenja je v meni in jaz prerokujem! Jaz prerokujem! Jaz prerokujem!"

Besede so utihnile v slabo ječanje in videlo se je, da se je strah polotil vseh, ki so jih čuli in tudi nas. Starka je bila v resnici zelo strašna.

"Kri! Kri! Kri! Reke krvi, povsodi in vsepovsodi! Vidim jo, voham jo, pokušam jo; rdeča teče po zemlji, dežuje izpod neba."

"Koraki! Koraki! Koraki! Stopinje

(Nadaljevanje na 7. strani.)

POZOR!

Rojaki pomislite si poprej kot potrošite vaš težko zasluženi denar v slabih tovaršijah in to brezpotrebno. Boljše je, postrežite si vaše telo. Ako hočete biti dobro postreženi in dobro pivo piti, pridite k meni, ker točim najboljšo E. Porter Lager pivo, domača in kalifornijska vina ter najboljše žganje in imam lepo dišeče smotke, ter imam prenočišča. Prijatelj pridi, da se prepričaš sam. Postrežba dobra, cena zmerna, ker pri meni je ena največjih slovenskih zalog s pijačami v Jolietu.

Se priporočam vsem rojakom v obilen poset, jaz dobroznani salunar,

JOŽEF BOŽIČ,

101 Indiana St. N. W. tel. 384, Joliet.

Anton Bukovitz,

3400 Kosciusko St., St. Louis, Mo.

Slovenska Gostilna

Vabim vse rojake, da me v obilnem številu posetite ko se mudite v moj okolici.

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts.

Slovanska lekarna

JOHNSONOVI "BELLADONNA" OBLIŽI

ALI OBLIŽI IZ VOLJČIH ČREŠENJ SO KORISTNI PRI:

REVMATIZMU, HROMOSTI, BOLESTI v KOLKU, BOLESTIH v ČLENKIH, NEVRALGIJI, PROTINU, OTRPLOSTI MIŠIC, SLABOTNEM KRIŽU, SLABOSTIH v ČLENKIH, PLJUČNIH IN PRSNIH BOLEZNIH, MRAZENJU v ŽIVOTU, VNETJU OPRSNIH MRENIC, PREHLAJENJU, BOLESTIH v LEDJIH, BOLESTIH v KRIŽU, HUDEM KAŠLJU

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, oljev in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras

Chi. Phone 376. N. W. 927

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Geo. Laich

SALONER IN AGENT PAROBRODNIH DRUŽB, se priporoča rojakom v naklonjenost.

Pošilja denar v staro domovino, hitro in točno in po dnevnem kurzu. Prodaja fina vina, likerje in smodke.

ROJAKI DOBRODOŠLI!

3501 E. 95th St. So. Chicago, Ill.

FIRE INSURANCE.

Kadar zavarujete svoja poslopja zopet ogenj pojdite k

ANTONU SCHAGER

North Chicagi Street v novi hiši Joliet National Banke.

Chicago Telephone 3462.

Jos. Plisich,

GROCERIST.

1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Se priporočam rojakom in rojakinjam za obilno naklonjenost.

MOJE BLAGO JE VEDNO SVEŽE IN NAJBOLJE.

CENE VEDNO ZMERNE.

Emil Bachman

1719 So. Racine Avenue.

CHICAGO, ILL.

Smo v istej hiši že 12 let, le ime ceste se je premenilo.

Najstarija slavensko-krščanska tvrdka BARJAKA, BADŽA, KAPA, REGALIJA, MARŠALSKIH ŠTAPOVA i. t. d.

Prodajemo zlatne znakove za sva slovenska i slovanska društva.

Pišite po naš veliki ilustrovani cienik, tiskan u svih slavjanskih jezicih koji šaljemo na zahtjev svakome badava.

Vlastnik je Čeh, ali govori slovenski.

Imamo na stotine zahvalnih dopisov od Vam poznatih slovanskih društev.

Pozor, rojaki!

Dobil sem iz Washingtona za svoje zdravila serialno številko, ktera jamči, da so zdravila prava in koristna.

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti pravo Alpen tinkturo in Pomado proti izpadanju in za rast las, kakoršne še dosedaj na svetu ni bilo, od katere moškim in ženskim gosti in dolgi lasje resničnih popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali, ter ne osiveli.

Ravno tako zrastejo moškim v 6. tednih krasni brki popolnoma. Revmatizem v rokah in nogah in križicah v 3. dneh popolnoma ozdravim, kurja očesa, bradavice, potne noge in ozebline se popolnoma odstranijo. Da je to resnica jamčim s $500. Pišite po cenik, katerega pošljem zastonj.

JAKOB WAHCIC,

1092 E. 64th St. Cleveland, Ohio

Najboljša postrežba. Lunch vesdan.

John Rudman

GOSTILNA

Prenočišča po primerni ceni za eno noč ali teden. Slov. bartender: JOHN GERŠIČ.

Chicago telefon 2496.

916 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Martin Nemanich

1900 W. 22 St., Chicago, Ill.

se priporoča sl. občinstvu za obilen obisk njegovega saluna na vogalu 22. in Lincoln st. blizu slov. cerkve. Brezplačna gorka in mrzla jedila vedno na razpolago. Poleg drugih pijač vedno sveže Hoerberjevo pivo.

Telefon Canal 80.

M. Nemanich, Chicago

Najboljše klobase!

Mi izdelujemo sami klobase, poznamo zato, kakšne snovi se nahajajo v njih, in zato jih moremo najtopleje priporočati. :: :: :: ::

Peter Staudohar,

Phone 102.

203 Central Ave. Chisholm, Minn.

NEREDI PREBAVNIH ORGANOV

Da si ohranite dobro zdravje, ne smete dovoliti neredom v prebavne organe, ker ti so navadno znaki bolezni, bodisi celega telesa ali pa posameznih organov. Brez prave jedi in prebave ni življenja. Zato je prav važno, da imate vedno pri roki tako zdravilo, ki bo, v slučaju neredov prebavnih organov, prineslo hitro pomo.

Za vse podrobne slučaje smelo priporočamo vsakomur DOBROZNANO IN ZANESLJIVO IN HITRO DELUJOČE

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

Ta izvrstni lek bo izčistil prebavni sestav popolnoma brez kakih najmanjših slabih posledic; pospeši okus, daje moč odvodnim organom, odstrani zabasanost in vsa druga zla, ki so s to nadlogo v zvezi. Naj bi se rabilo v vsakem slučaju. Imejte to zdravilo vedno v hiši in ga rabite zlasti v slučajih:

ZABASANOSTI,
GLAVOBOLA,
BOLI V ČREVESIH,
SLABOČE,
NERVOZNOSTI,
NEPREBAVNOSTI,
ZGUBE OKUSA,
ŽOLTENICI,
TRPLJENJU PO JEDI.

Ne čakajte, misleči, da se bolezen sama odstrani. Če se ne rabi dober lek oslabijo organi. Najboljše zdravilo v vseh takih slučajih je:

Trinerjevo Amer. Zdravilno Grenko Vino.

V vseh lekarnah. Ne jemljite ponaredkov.

JOSEPH TRINER,

1333-1339 SOUTH ASHLAND AVE. CHICAGO, ILL

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Ali je že tudi Kranjsko postalo vilajet? Pod tem naslovom piše "Slovenec" z dne 15. sept. t. l. sledeče: Na ljubljanskem okrajnem sodišču se je pripetil te dni škandal, ki ga nočemo in ne moremo mirno pretrpeti. Neki Tauses v Ljubljani je po svojem zastopniku dr. Ambrositschu pognal v Zadobrovi hiši št. 19, nekaj posestva in nekaj gozda na boben. Vlogo za razprodajo je spisal dr. Ambrositsch nemško in je bila zato tudi nemško rešena. Prizadete interesente je pa ljubljansko okrajno sodišče obvestilo s samonemškim odlokom o razprodaji, dasi večina interesentov nemškega ne zna, a če bi tudi znala, je to naravnost izzivajoče, ker zdaj Slovencem vsiljuje celo že na Kranjskem sredi Slovenije v ljubljanski okolici samonemške odloke tista oblast, ki je v prvi vrsti poklicana, da sodi v cesarjevem imenu! Ali naj nemščine nevešči kmetje plačujejo še tolmače, da jim bodo prevajali samonemške odloke nemškutarskega ljubljanskega okrajnega sodišča? Najodločnejše zahtevamo, da tudi ljubljansko okrajno sodišče spoštuje postavo in da Slovence slovensko obvešča, kadar jih hoče o čem obvestiti, Nemce naj pa zastran nas magari v sanskritu informira. Pričakujemo, da zaradi tega nečuvenega škandala nastopijo tudi zastopniki ljudstva. Nočemo, da bi ljubljansko okrajno sodišče pričelo še slovensko ljubljansko okolico ponemčevati. Saj kaj takega še leta 1848. ni bilo mogoče! Nemškutarija gre pri nas rapidno v klasje. Skrajni boj temu sistemu!

— Letina za fižol in otavo je letos po Sorškem polju in drugod tuintam zelo slaba. Nekateri bodo dobili nazaj od fižola komaj seme. Krompir, proso, zelje in pesa, tako tudi repa, kažejo pohvalno, posebno oves je letos silno lep, bogat, pa tudi težak. Kmetovalci so spoznali, da je treba semena na tri do štiri leta menjavati, potem je bolje. S sadjem se letos ne more pobahati. Vse sadje je drobno in piškavo.

— Shod rekrutov pri Sv. Joštu nad Kranjem se je dobro obnesel. Zbralo se je v nedeljo 14. sept. nad 100 k vojakom potrjenih fantov iz vseh krajev.

— Slovensko gledališče. Hrvaško deželno gledališče v Zagrebu je po svojem intendantu g. pl. Treščecu ponudilo v Ljubljano svojo opero in opereto ter dramo, pri kateri bi zaposlilo tudi domače igralce. Zahteva samo primerno subvencijo. Mestna gledališka komisija se bo o tej odlični ponudbi v kratkem posvetovala.

— Vsedijaška podporniška akcija. Celokupno slovensko dijaštvo je pričelo v letošnjih počitnicah veliko akcijo za podporna društva slovenskih visokošolcev na Dunaju, v Gradcu in v Pragi.

— Eksekucija delavcev. Glasom obstoječih zakonskih določb je mogoče za dosego plačanja davkov in javnih davščin sodnijsko zarubiti polovico mezde nestalno nameščenih, to je delavcev. Z Dunaja poročajo sedaj, da je finančno ministrstvo sodnijam in drugim uradom naročilo, da naj tega zakona v bodoče ne vpoštevajo v polnem obsegu pri izterjatvi direktnih davkov, pristojbin in vojaških taks, marveč da naj se predlog za rubljenje že vnaprej omeji na odtrganje največ ene desetinke tedenske mezde. V posebnega uvaževanja vrednih slučajih, če ima dotični mnogo otrok, v slučaju bolezni, ali če ima prav majhen tedenski zaslužek, naj se pa sploh ne izvrši rubežen.

— 200 kron je nakazalo finančno ministrstvo kmetom v občini Griblje, kjer jim je toča pobila.

— Odprava davkarij na Kranjskem. "Laibacher Zeitung" z dne 15. sept. dementira svojo notico z 12. sept., v kateri je poročala, da na Kranjskem finančna uprava namerava več manjših davkarij opustiti.

— Povečanje postaje Jesenice. Jeseniški kolodvor prično zdaj razširjati, kar je že skrajno potrebno. Povečali bodo sprejemno poslopje, napravili bodo tudi dohode pod zemljo k vlakom, da ne bo potrebno hoditi čez tračnice v vlake. Tudi skladišča povečajo. Dela so oddali Kranjski stavbni družbi.

— Treznostno-študijska ekspedicija. Zastopniki "Svete vojske", predsednik Kalan, župnik Mrkun in tajnik Puhar so odpotovali dne 15. sept. na Tirolsko in v Švico študirat tamošnjo protialkoholno organizacijo in sadno industrijo. Prva dva gospoda odideta od tam na XIV. mednarodni protialkoholni kongres v Milanu, ki zboruje od 22. do 27. septembra, in kamor pride tudi dr. Kovačič iz Maribora. Še to jesen se prične potem v Šmarci pri Kamniku z izdelovanjem brezalkoholnih pijač iz sadja in tudi iz grozdja.

— Iz Adlešič. Pri volitvi v cestni okr. odbor v Črnomlju za občini Adlešiči in Griblje je bil izvoljen g. Jure Požek, posestnik iz Gorenjec in občinski svetovalec, pristaš S. L. S.

— Gospod Arnold Wlassak, kapelnik godbe gasilnega društva v Kranju, je imenovan kapelnikom novomeške godbe. Gospod Wlassak je prišel od vojaške godbe iz Bosne v Kranj, kjer je služil 3 in pol leta. Novomeščanom je le čestitati na pridobitvi tega odličnega godbenika.

— Novi mornariški aspiranti. Mornariški aspiranti so iz Kranjske postali Albert Garzarolli pl. Thurnlack, Anton Klinar in Ciril Vilfan.

— Iz visokošolske službe. Cesar je imenoval rednega profesorja na vseučilišču v Inomostu dr. Friderika Pregl za rednega profesorja medicinske kemije na graško vseučilišče. Prof. dr. Pregl je doma iz Ljubljane, kjer je dovršil gimnazijo l. 1887.

— Pisatelj Ivan Cankar je dne 19. sept. zjutraj prestal svojo sedemdnevno kazen v zaporu ljubljanskega deželnega sodišča. Kakor znano, je bil obsojen radi nekega javnega govora.

— Smrtna kosa. V Št. Jerneju na Dolenjskem je umrla 15. sept. soproga g. učitelja, Ana Gantar, stara šele 32 let in je bila eno leto v zakonu. — Umrl je dne 19. sept. g. Leopold Ferjan, učitelj-voditelj v Olševku nad Kranjem, star 37 let. Služboval je na tej šoli 14 let. — V Ljubljani je umrla ga. Marija Jonko, trgovčeva soproga iz Bovca, stara šele 28 let. — V Zagorju ob Savi je umrl Franc Turnšek v 24. letu starosti.

— Dekan Dolinar umrl. V Ribnici je dne 22. septembra dopoldne umrl dekan in častni kanonik Franc Dolinar.

— Župnik I. Šalehar umrl. Dne 21. sept. ponoči je umrl preč. g. duhovni svetnik Ignacij Šalehar, župnik v pokoju, živeč kot kurat v cesar Franc Jožefovem azilu v Ljubljani. Pokojnik je bil rojen v Št. Rupertu na Dolenjskem dne 13. okt. l. 1841. in v mašnika posvečen dne 31. jul. 1871. Poslej je bil 14 let kaplan na Trebelnem, 14 let župnik na Dolah pri Litiji, 5 let v Dolenji vasi pri Ribnici, kjer je dne 1. maja l. 1905. stopil v stalni pokoj, ki ga je deloma preživel v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji in deloma v Ljubljani, kjer ga je v novembru 1912 zadela kap na levi strani.

— Umrl je dr. Franc Wolf, odvetnik v Kočevju, vsled mrtvouda.

ŠTAJARSKO

— Letina dobra. Haloze, 15. sept.: Vinogradi kažejo vsepovsod, kjer ni bilo toče, prav lepo. Trgatev bo kvalitativno in kvantitativno mnogo boljša kot lanska. Sedanje vreme izredno ugodno vpliva na vinograde. — Ormož, 16. sept.: V ormoško-ljutomerskih goricah se je nadejati kljub letošnjemu mrazu še precej dobre trgatve, osobito, ako bo vreme ta mesec ostalo še lepo in solnčno. Ljudje imajo še zmiraj precej lanskega vina v kleteh, katerega ne morejo prodati. — Letina na polju se še precej dobro kaže. Kmetje trdijo, da je krompirja letos mnogo več, kot druga leta. Samo radi dolgega deževja je nekoliko nagnit.

— Nemška predrznost poplačana. Lep uspeh. Pri vpisovanju otrok za šolo v Krčevini-Lajteršperg pri Mariboru, ki se je dne 16. sept. končalo, se je vpisalo v I. razred 60 otrok, lani je bilo novincev samo 49, torej napredek za več kot 10. Iz nemške šole, kamor so bili vsiljeni, je izstopilo 13 slovenskih otrok in vstopilo v slovensko. Renegat nadučitelj Wernitznigg v Krčevini pri Mariboru je po hišah agitiral in nagovarjal slovenske starše, naj dajo svoje otroke v nemško šolo. Pri tej agitaciji se je posluževal sredstev, ki niso ravno bogve kako častna. In celo priprosti starši so se pritoževali nad smelostjo nemškutarskega nadučitelja. In ko so slovenski rodoljubi samo prav mirno svetovali staršem, kam naj dajo vpisati svoje otroke, pa je začel Wernitznigg rojiti in bi gotovo poklical cel legion nad slovenski gospodični in one Slovence, ki jih je videl pred seboj. Poklical je tudi policaja, mestnega policaja, ki je nedolžno kot kak tržki obelisk stal ob kostanju drevoreda. Kako pridejo mestni policaji h temu, da čuvajo nemškutarje druge občine? Seveda Wernitznigg je računal s tem, da bo Slovence preplašil, kar pa se mu ni posrečilo. Ne enega slovenskega otroka niso mogli nemškutarji vjeti.

— Smrtna kosa. V Slov. Bistrici je umrl Štefan Cvahte, 80 let star Radeckijev veteran, ki se je udeležil treh bitk na Laškem; bil je zvest Slovenec in katoličan. — Pri Sv. Križu nad Mariborom je umrla Elizabeta Pajtler, mati predsednika tamošnjega "Bralnega društva". — Na Vologi pri Vranskem je umrla mladenka Antonija Grabner, stara 18 let. — V Ljutomeru je umrla 76letna cvetličarka in cerkvena pevka Marija Novak. — Pri Sv. Martinu na Pohorju je umrl Jurij Koren, p. d. Letič. Rajni je bil velik dobrotnik cerkve. — V Podovi pri Mariboru je prominula po dolgotrajni bolezni mladenka Magdalena Gassenberger, stara 22 let. — V Račjem je umrl Štefan Zernko.

— Zlatomašnik Kolednik umrl. V Šmartnem ob Paki je umrl dne 18. sept. zlatomašnik g. Jakob Kolednik, vpokojeni župnik hajdinski. Rodil se je 21. jul. 1830 pri Sv. Barbari pri Borlu. V mašnika je bil posvečen dne 24. jul. 1859. Kot kaplan je nato služboval na raznih župnijah, kot pri Sv. Petru pri Radgoni, pri Sv. Andražu, pri Sv. Trojici v Trbovljah, kot provizor pri Sv. Miklavžu, v Črešnjevcu itd. Leta 1872 je bil imenovan za župnika v Razborju, kjer je pastiroval celih 24 let. Leta 1886 je postal župnik v Hajdinu. V pokoj je stopil l. 1897.

— Studenci pri Mariboru. Dne 12. sept. popoldne je prišlo tu do spora med zakonskima Antonom in Olgo Berleg. Poslednja je imela ljubavno razmerje z nekim Novakom in je bila vrhu tega udana pijančevanju ter znana kot zelo nasilna ženska. Ker ji je mož predbacival njeno nepošteno obnašanje, je nastal prepir. V jezi požene mož za ženo stolček, ki jo pa ni zadel. Žena zgrabi za nož ter ga od zadaj porine možu med pleča. Ranjena so tudi pljuča. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v mariborsko bolnišnico, kjer so konštatirali težko poškodbo. Zločinka se je sama javila.

KOROŠKO.

— Prusi na Koroškem. Pruski odposlanci, ki so prišli ogledovat lepe slovenske pokrajine, so se dne 9. in 10. septembra mudili tudi v Celovcu, odkoder so se peljali ogledovat "ogrožene" hotel "Karawankenhof" pri Podgori. Ta hotel namreč stoji na najslabših nogah in so nemški nacionalci opetovano pumpali visoko vlado za podporo. Če so tudi Pruse pumpali, se ne ve, pa brez namena jih gotovo niso peljali tja. Preceč navdušeni niso bili pruski gostje; zatrjevali so celo, da so bili povsod bolj hladno sprejeti razen v nekem kraju na Sp. Štajerskem. Iz Celovca so se odpeljali preko Beljaka na Solnograško. Da so bili celovški nemškonacionalni "patriotje" prevzeti od navdušenja do Prusije in ginjeni nad tem obiskom, je samoobsebi umevno.

— Št. Kancijan v Podjuni. Dne 9. sept. sta bila poročena mladenič Miha Kačnik, pd. Joger iz Malevasi ter gospica Micika Picej, županova hči, pd. Furjanova na Horcah. Oba sodelujeta pri domačem cerkvenem pevskem zboru in v "Škocijanskem bralnem društvu".

— Obešenega so našli v župi za seno blizu Vrbskega jezera Janeza Lenarčiča, ki je l. 1872. rojen v Kamniku na Kranjskem. Služil je v Celovcu, kjer je raznašal kruh. Radi poneverjenja ga je zasledovala policija. Iz strahu pred kaznijo se je obesil.

PRIMORSKO.

— Slovensko gledališče v Trstu je pričelo svojo letošnjo sezono dne 28. sept.

— Lahi se boje. Rim, 18. sept.: Tukaj se zelo boje, ker kroži vest, da namerava avstrijska vlada tržaškemu magistratu brez ozira na to, da leži priziv pri notranjem ministrstvu, naložiti, da 40 regnikolskih uradnikov takoj odpusti. "Corriere della Sera" meni, da silijo vlado na to "klerikalci" in Slovenci, ki so na glasu, da so "najzvestejši pristaši dinastije in avstrijske državne misli".

— Prestop v katoliško cerkev. H katoliški veri je prestopila in bila krščena v Gorici gdčna Gina Luzzatto, hči znanega advokata Rajmunda Luzzatto.

— Smrtna kosa. Umrl je v Trstu dne 17. sept. trgovski akademik g. Karel Ulčakar, sin g. Josipa Ulčakarja, ravnatelja tržaške posojilnice in hranilnice.

— Skrbi puljskih Italijanov. Puljski Italijani se zelo razburjajo, ker je voditelj mestne upravne komisije baron Gorizutti odgovoril v svojih zahvali nekemu hrvatskemu društvu v hrvatskem jeziku in se pod zahvalo podpisal kot "vladni komisar". Zadeva pride seveda pred deželni odbor, kjer hočejo Italijani protestirati proti nakani, polagoma uvajati v Pulj hrvatski uradni jezik.

— Radi finančnih neprilik samoumor. Lastnik voznega podjetja Ivan Košir v Opatiji je izpil dne 14. sept. radi finančnih neprilik, v katere je zašel, lizol in je umrl. Ubog mož zapušča vdovo in četvero malih otrok.

HRVATSKO.

— Letošnja žitna letina na Hrvaškem s Slavonijo je izpadla takole: Pšenica 4 milijone 599,203 met. stote (lani 3,097,244 met. stotov); rž 248,422 (lani 444,860); ječmen 643,663 (lani 430,703) in oves 894,514 met. stotov (lani 513,431 met. stotov).

— Za boj proti jetiki namerava hrvaška deželna vlada s sodelovanjem zagrebške mestne občine uvesti večjo akcijo.

— Predrzni Lahi. Dne 14. sept. so zborovali v Zadru laški dijaki z namenom, da ožive agitacijo za laško vseučilišče v Trstu. Po zborovanju so se vsuli dijaki in drugi udeleženci na ulico in klicali: Eviva Zara italiana! Na ulici je bilo več tisoč Hrvatov in Srbov, ki so hoteli preprečiti laško provokacijo in so s petjem in klici udušili laško izzivanje. Prišlo je do hudih spopadov. Palice so pele in kamenje je frčalo. Policija in orožništvo sta bili brez moči. Boj je trajal celo uro, dokler ni prišlo iz okolice mnogo orožništva na pomoč in ločilo obe ti stranki.

— Prof. dr. Murko v Bosni. V minolih počitnicah se je graški vseučiliški profesor dr. M. Murko več tednov mudil v Bosni, kjer je proučaval zadnje ostanke jugoslovanske narodne pesfi. Posnel je več pesmi v fonograf in fotografiral kakih 20 narodnih pevcev — guslarjev.

— Avtomobil Novo mesto-Krško je pričel s 1. oktobrom t. l. voziti.

Chi. Phone: Office 658, Res. 3704
Office hours:
9—12 a. m. 1—5 and 7—8 p. m.
Dr. S. Gasparovich
Slovenski Zobozdravnik.
Joliet National Bank Bldg.
4th Floor, Room 405.
JOLIET, :-: ILLINOIS.

Naši cenjeni čitatelji in čitateljice!
Naročajte in Priporočajte
vsem svojim znancem dober kat. list
"AVE MARIA"
(naslov)
21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

To je prvi in edini slovenski nabožni list v Ameriki. Naročnina $1 na leto. Prinaša vsepolno podučnega in zabavnega berila. Dolžnost vsakega hišnega gospodarja je, da si naroči list "AVE MARIA". V tem listu ni strupa. Čim prej ga naročite tem bolje za Vas in Vašo družino, ki bi morala imeti dober slov. in kat. list pri roki, da se ne spridi z zlobnimi časopisi, ki preže in vlečejo mnoge mlačne rojake v prepad brezverstva, in konečno v pekel že na tem svetu. Naročajte dober list "Ave Maria". f

Bray-eva Lekarna
Se priporoča slovenskemu občinstvu v Jolietu. Velika zaloga. Nizke cene.
104 Jefferson St., blizu mosta, Joliet

POZOR, ROJAKI!
Dva tisoč akrov dobre rodovitne zemlje sem sedaj dobil od raznih farmarjev in od kompanije. Zemljo prodajam od $15 do $20 po aker, ne pa obdelana zemlja; obdelana zemlja ali pa stare farme pa po dogovoru na kakem prostoru si kdo želi ali izbere, in na lahke obroke. Ni potreba prec vsega plačati, da se le nekaj da prec in drugo, da se plača vsako leto po nekoliko. Zemljo imam blizu mest Greenwood, Willard in Norsville in sploh v celem Clark Countyju, kjer si kdo izvoli. Ne pozabite pa to, da kateri pride prej, ta si boljšo zemljo lahko izbere in dobi. Zatorej dragi rojaki, ako želite biti zadovoljni kmeti, kakor sem jaz, si kupite zemljo. Sedaj se vam toplo priporočam. Obrnite se naravnost do mene.
Gregor Seliškar, Greenwood, Wis.

Večerna šola
brezplačno
se otvori v sredo 8. oktobra ob 7:30 zvečer.
Joliet Township High School
Corner Jefferson Street and Eastern Avenue.

Razredi se ustanove takoj ob začetku za shorthand, typewriting, knjigovodstvo, risanje vseh vrst za stroje, paterne itd. Električna, telefonična in brzojavna dela. Vsega se tu lahko naučite.

Kemistrija jestvin, vode in drugih snovi, istotako spoznavanje kovin in drugih v to stroko spadojočih predmetov.

Razredi vseh vrst se lahko ustanove, če bo dovolj učencev.

Kdor hoče v večerno šolo, naj se zglasi takoj, da bo nadaljeval in najpredoval s tekom poduka.

Za pojasnila telefon. 688.
J. STANLEY BROWN.

Michael Conway
106 Loughran Bldg.
Cass and Chicago Sts. JOLIET
Cyclone in Tornado Insurance
Posojuje denar, zavaruje proti požaru
SURETY BONDS
Chicago tel. 500 (Five hundred.)

Antonija Rifel
izkušena babica.
N. W. Phone 1042.
512 N. Broadway Joliet, Ill.

JOHN PRUS
N. W. telefon 170.
STAVBENIK IN KONTRAKTOR.
Stavi in popravlja hiše.
Woodruff Road. Joliet, Ill.

Anton Dowiak
N. W. Phone 382.
1100 N. BROADWAY, JOLIET, ILL.
SLOVENSKA GOSTILNA
NAJBOLJŠE DOMAČE VINO, ŽGANJE IN SMODKE.
Fina prenočišča za potnike.
Pri meni dobite najboljši mošt.

Najhitreje in najceneje pošilja
DENARJE V STARO DOMOVINO
Denarne nakaznice izplačuje c. k. poštna hranilnica na Dunaju
FRANK SAKSER
82 Cortland St. New York.

PODRUŽNICA:
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

GOVORNIK.

Humoreska.—Spisal Anton P. Čehov.
Prevel Savo Bakluškin.

Lepega predpoldneva so pokopavali kolegijskega asesorja Kirila Ivanoviča Davilonova, ki je umrl na dveh boleznih, ki sta zelo razširjeni po naši domovini: radi zlobne babnice in alkohola. Ko se je pomikal izprevod iz cerkve na pokopališče, se je vsedel stanovski tovariš pokojnega, pišoč se Poplavski, v kočijo in se odpeljal v največji naglici k svojemu prijemu prijatelju Grigoriju Petroviču Sapojkinu, še mlademu možu, ki si je pridobil že precejšen glas. Sapojkin se ponaša, kakor bi utegnilo biti znano mnogim čitateljem, z redkim darom, da ima nepripravljen govore na svatbah, ob jubilejih in pri pogrebih. Govori lahko, kadar se le zahteva: še pospan, na tešče, pijan kakor muha, v goreči vročičici. Njegova beseda teče gladko in enakomerno, kakor voda od kapa in je presenetljivo obilna; pri pogrebih je najti več žalnih izrazov v njegovem govorniškem leksikonu, kot ščurkov v katerikoli beznici. Govori pa vedno jako umetno in dolgo, da je treba včasih, posebno na svatbah v trgovskih družinah, zaprositi sodelovanja policije, da ga pripravi do prestanka.

"Dragi prijatelj, nečesa bi te prosil!" je začel Poplavski, dobeč ga doma. "Takoj se napravi in se pelji z mano. Eden naših tovarišev je umrl; ravno gre izprevod na pokopališče, torej je neobhodno potreba za slovo tako malo besed, dragi prijatelj. Nate šem zidal vse svoje upanje. Če bi bil umrl eden nižjih uradnikov, ne bi te nadlegovali; toda tu gre pa za tajnika, rekel bi za glavni steber našega urada. Ne spodobi se pokopati tako veliko živino brez govora."

"Tako, tajnik!" je odgovoril Sapojkin zehajoč. "Pijanec?"

"Da, pijanec. Cvrtnjaki bodo na pogrebščini pa mrzel prigrizek. Tudi vožnja te'ne stane nič. Pelji se, z menoj, srček moj! Zasadi tam na gomili zares lepo vrbo žalujko a la Cicero, in videl boš, kako se ti bo vse zahvaljevalo!"

Sapojkin je privolil rad v to. Skuštral si je lase, dal svojemu obličju izraz turobnosti in je odšel s Poplavskim na cesto.

"Prav dobro poznam vašega tajnika," je dejal, vsedši se v kočijo. "Zvita kanalja (Bog mu daj nebesa!), kakor malo takih."

"No, no, Grigorij, grditi mrtve, to se ne spodobi."

"Tako je prav; de mortuis nil nisi bene; toda lump je pa le bil."

Prijatelja sta došla izprevod in sta se mu pridružila. Ta se je pomikal tako počasi, da sta imela do pokopališča časa, vstaviti se pri treh gostilnah in sta izpila na dušni mir rajnega steklenico vodke.

Na pokopališču se je darovala maša zadušnica. Tašča, soproga in svakinja so jokale veliko, kakor je tako običaj. Ko so spuščali krsto v jamo, je zaklicala soproga celo: "Pustite me k njemu!" vendar pa ni sledila svojemu možu v grob; domislila se je gotovo svoje vdovske pokojnine. Sapojkin je čakal, dokler ni potihnilo vse; tedaj pa je stopil pred občinstvo, se ozrl po njem pa začel:

"Ali moremo verjeti svojim očem in ušesom: Ta krsta, ti zajokani obrazi, to stokanje in tarnanje: ni vse to le strašen sen? Ah, žalibog, ne, ni sen to, in naši čuti nas ne varajo! On, ki smo ga gledali pred kratkim v vsej čilosti, v mladeniški žlvahnosti in prisrčno veselega med seboj, ki je še nedavno znašal pred našimi očmi kakor neutrudna čebela svoj med v obči panj tega urejenega kraljestva, on, ki — — taisti je sedaj izpremenjen v prah, v brezbitno senco. Neizprosna smrt je položila nanj svojo težko roko ob času, ko je bil vkljub svoji nizki starosti še v polnem razvijanju svojih sil, bil še upravičen do sijajnih nad. Nenadomestljiva izguba sijajnih nad. Nenadomestljiva izguba! Kdo nam bo nadomestil tega moža? Dobrih uradnikov imamo mnogo; toda mož na svojem mestu je bil pa Prokofij Osipič edini. Z vso svojo požrtvovalnostjo je izpolnjeval svoje uradne dolžnosti; ni gledal na svoje moči, odrekel se je spanju po noči, bil je nesebičen in nepodkupen. Kako globoko je preziral one, ki so ga skušali podkupiti v škodo obči blaginji, ki so se trudili, pripraviti ga z zapeljivimi nasladami življenja do zatajitve svoje dolžnosti! Da, pred našimi očmi je delil Prokofij Osipič svojo neznatno plačo med najubožnejše od svojih stanovskih tovarišev in ravnokar ste čuli sami plač vdov in sirot, ki so živele ob njegovih dobrotljivih darovih. Posvetivši se le svoji uradni dolžnosti in dobrim delom, ni vedel ničesar o radostih tega sveta in se je odrekel celo sreči zakonskega življenja; znano vam je, da je ostal do konca svojih dni neoženjen! In kdo nam ga bo nadomestil kot tovariša? Zdi se mi, da gledam še vedno njegovo gladko obrito, prijazno obličje, ki se je obračalo do nas z ljubeznjivim smehljajem, vidi se mi, kakor da bi še vedno slišal njegov mili, dragi glas. Počivaj v miru, Prokofij Osipič! Počivaj sladko po napornem delu, blagi, plemeniti človek!"

Sapojkin je govoril še dalje, poslušalci pa so začeli šepetati. Govor je seveda ugajal vsem kar najbolje in je privabil celo nekaj solz iz očes; toda mnogo se je zdelo čudnega na njem. Prvič je bilo nerazumljivo, čemu da je imenoval govornik Prokofija Osipiča, dočim se je pisal on vendar Kiril Ivanovič. Drugič je bilo znano vsem, da se nista rajnik in njegova soproga soproga skozi vse življenje nič kaj prijazno gledala; potemtakem se ga ni moglo označiti kot neoženjenega. Tretjič pa je imel gosto rdečo brado in se ni nikdar obril v vsem svojem življenju; zato je bilo nedoumno, zakaj da je imenoval govornik njegovo obličje gladko obrito. Poslušalci so strmeli, spogledovali so se pa skomizgali z ramami.

"Prokofij Osipič!" je nadaljeval govornik in zrl popolnoma prevzet v grob. "Tvoj obraz ni bil lep, da celo grd; bil si godrnjav in čmerikav; toda vsi smo vedeli, da je bilo pod tem zunanjim plaščem pošteno prijateljsko srce!"

Toda sedaj so opazili poslušalci tudi na govorniku samem nekaj nenavadnega. Upiral je svoje oči v neko točko, delal nemirne geste in začel tudi sam zmigavati z rameni. Naknadno pa je umolknil, odprl začuden široka usta in se obrnil na Poplavskega.

"Stoj, saj on živi!" reče s prestrašenim obrazom.

"Kdo živi?"

"No, Prokofij Osipič! Saj stoji vendar tam ob nagrobniku!"

"Ta pa tudi ni umrl! Kiril Ivanovič je umrl!"

"Toda ti si vendar sam povedal, da je umrl vaš tajnik!"

"Da, gotovo! To pa je bil ravno Kiril Ivanovič! Ti si storil zmotnjavo, nori zanikarnež! Prokofij Osipič je bil preje pri nas tajnik, to je res; toda pred dvema letoma je bil prestavljen kot predstojnik v drugi oddelek."

"Pa naj vas vse vrag razloči!"

"Zakaj si pa nehal govoriti? To je sila mučno. Nadaljuj vendar!"

Sapojkin se je okrenil zopet k grobu in je nadaljeval s prejšnjim govorniškim zanosom prekinjeni govor. Ob nagrobniku je stal res Prokofij Osipič, star uradnik z gladko obritim obrazom. Obsipaval je govornika z nevoljnimi, jeznimi pogledi.

"No, tukaj si ga pa enkrat korenito polomil!" so se smejali Sapojkinu uradniki, vračajoči se z njim skupaj od pogreba. "Si imel za živega človeka nagrobni govor!"

"To ni bilo lepo od vas, mladi mož!" se je oglasil Prokofij Osipič. "Vaš govor je oglasil Prokofij Osipič. "Vaš govor bi bil popolnoma umesten za kakega umrlega, toda z ozirom na živega človeka je bil pa gol posmeh! Prosim vas, kaj ste rekli? Nesebičen, nepodkupen mož, ki ne sprejme nobenih darov! O živem človeku se da to izreči vendar samo v posmehu. In kdo vas je pa naprosil, cenjeni gospod, da ste se spustili v razpravo o mojem obrazu? Naj bo, če je nelep in grd; toda zato vam tega ni še bilo treba obesiti na veliki zvon! To je razžaljivo!"

Tretji potres v Panami.

Panama, 7. okt. — Vas Tomosi v zapadnem delu ljudovlade je po nekem poročilu razdejal potres v soboto. Sunki so bili občutiti tukaj in v Colonu istega dne. Vas Tomosi je imela 300 prebivavcev.

Roparji okradli banko.

Kewanee, Ill., 7. okt. — Bradford Exchange banka v Bradfordu, Ill., last gospe Rose Thompson, je bila oropana vse gotovine na roki ob 3. uri davi, ko je bila varnostna blagajna razstreljena. Roparji so utekli v avtomobilu. Odnesli so nad $3,000.

Zmrznil.

Ogden, Utah, 7. okt. — Raymond O'Donnell, tukajšnji časnikar in sin nekega bivšega nadsodnika montanskega, je bil najden snoči v gorah na smrt zmrzel. Šel je bil na lov in je prejkone zablodil.

Chicaški Poljaki in Wilson.

Chicago, Ill., 7. okt. — Alderman Stanley Kunz in okrajni komisar Stanley Kuflewski obiščeta predsednika Wilsona v Beli hiši, bržko se določi dan avdijence, in bosta zahtevala, da se chicaški Poljaki pripoznajo ob prihodnji razdelitvi zaveznih "mastnih" služb tukaj.

Kunz je sedaj na vzhodu. Kuflewski je odpotoval snoči, da se snide ž njim v deželnem glavnem mestu. Predsednika nameravata prepričati o politični važnosti dejstva, da se podelijo vodilnim Poljakom vladne službe.

Naša moč.

Mnogi ljudje mislijo, da je naša moč posledek tega, kar jemo. To je res do gotove mere, ker je naša moč posledek tega, kar prebavimo. Mnogi hudi jedeži so suhotni in bolehavi, ker jim hrana ne tekne; njihova prebava je slaba. To kaže, kako važno je, ohraniti si prebavila v popolnem delovnem redu. Če imate kake težave pred jedjo ali po jedi, kako kiselo kolcanje, slabost, omotico, bolečine, zapečenost, vam Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino donese hitro olajšbo. Prežene vam iz telesa vso pusto tvarino, ki ovira prebavo. Okrepi vam prebavila, podeli slast in pospeši prebavo. V lekarnah. Jos. Triner, uvaževavec in izvaževavec, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. Trinerjev liniment najhitreje olajša bolečino. — Adv.

ZBIRKA SLOVENSKIH POVESTI

Urejuje prof. Iv. Grafenauer.

V zalogi "Katoliške Bukvarne" je pričela izhajati zbirka poljudnih klasičnih povesti, ki doslej v obče niso bile našemu narodu dostopne. Zastopani bodo vsi boljši slovenski pisatelji, ki so pisali za narod. Prevodi se v zbirko ne bodo sprejemali. Ustreči hočemo s tem občutni potrebi slovenskih bralcev; spisi naših pripovednih pisateljev, posebno starejših, se namreč le težko dobe, ker so poskriti po raznih časnikih, časopisih in zbornikih, ki so dostikrat že popolnoma razprodani in jih niti knjižnice ne premorejo, kaj šele posameznik. Temu hoče biti naša zbirka v pomoč. Izhajala bo v zvezkih po 60 strani in bo prinašala po vrsti povesti naših boljših pisateljev, starejših in mlajših, kakor Fr. Erjavca, S. Jenka, Fr. Levstika, J. Jurčiča, J. Ogrinca, J. Stritarja, J. Kersnika, Fr. Finžgarja, Ks. Meška, Iv. Cankarja, Fr. Detela, M. Prelesnika, F. Jakliča, B. Bohinjca, P. Pajkove, Jos. Vošnjaka i. dr.

Namen zbirke pa je, da budi in goji v našem ljudstvu veselje do dobrega beriva. Uspeh bo seveda odvisen tudi od naklonjenosti pisateljev, založnikov in bralcev.

Kakor rečeno, bo stal vsak zvezek le 60 vin., in ker izidejo letno samo štirje zvezki, si bodo to zbirko lahko omislili tudi najrevnejši ljudski sloji. V zbirki bodo zbrani najdragocenejši biseri slovenskega pripovedništva, tako da bo tvorila jedra vsake knjižice in bodo z isto vnemo segali po njej višji in nižji sloji našega ljudstva. Uredništvo bo pazilo na to, da bo vsak zvezek zase celota, pri daljših povestih se bosta združila po potrebi dva zvezka v eno knjigo.

Prvi zvezek je ravnokar izšel in obsega Jos. Ogrinčevo povest iz časa Slovencev, ki ima naslov: "Vojnimir, ali poganstvo in krst".

Simpatična snov, poljudni način pripovedovanja in neprisiljeni razvoj dejanja pa so vzrok priljubljenosti, ki si jo je pridobila povest precej, ko je izšla v "Večernicah", pravi urednik v predgovoru, in ti razlogi so ga gotovo tudi napotili, da je s to povestjo otvoril novo zbirko. V začetku je kratek Ogrinčev životopis; taki životopisi bodo nudili tudi prihodnji zvezki, kadar bodo pričenjali z novim pisateljem.

Naročila se pošiljajo pod naslovom: "KATOLIŠKA BUKVARNA" v Ljubljani, Kranjsko, Austria.

MALI OGLASI.

Kdor kaj išče za vsakokratno priobčenje po 25c.

Za zahvale, naznanila in drugo po 2 centa od vsake besede.

NAPRODAJ DVE LOTI IN HIŠA s 4 sobami in pohištvo, hlev, konja in voz. Nick Žugel, 1601 N. Hickory St., Joliet, Ill. 4-73

NAPRODAJ DVE LOTI PO 25x120 ft. vogal Ruby in Canal Sts., Joliet, Ill., prav pri mostu prvi dve loti na desno ko se pride od mesta čez most. To so edine lote naprodaj v sredi slovensko-hrvaške naselbine. Prostora je za dva poslopja. Na vogalu za saloon, a poleg pa za prodajalno za obleko in obuvala, ker na tisoče ljudi gre tod vsak dan na delo in iz dela. Kare že ronajo izpred lot v Auroro. Nekaj korakov od tovarn. Več pove: Jos. Stukel, lastnik, 209 Indiana St., Joliet, Ill.

GODBA ZA PLESE IN VSE DRUGE zabave, zmožna grati slovenske in drugonarodne komade, najnovejše. Z orkestrom ali plehovo godbo po unijski ceni. Tudi iščem slovenskih godcev. Telefon 703 N. W., 1521 Chic. Josip Stukel, 209 Indiana St., Joliet, Ill.

DELO (LAHKO HIŠNO) DOBI dekle, ki zna tudi angleško ali nemško. Vprašaj na 211 S. Joliet St., Joliet, Ill. 8t

PRODAM $300 LOTE PO $200 MED Nicholson in Clement St. 49x132 ft. Vseh 11 lot za $2000. Lastnik je slabega zdravja, zato proda tako ceno. Več pove: Anton Pasdertz, 1013 N. Broadway, Joliet, Ill. 1t

Pozor, Slovani!

Edina slovanska trgovina na severu priporoča sl. občinstvu bogato zalogo oblek, gotove ali delane na order.

Nova zaloga takozvane kravanet O. cote, tople suknje, sweather cote, sploh vse kar eden potrebuje. Posebno velika zaloga čižem vseh velikosti; poskusite en par, potem glišno ste naš odjemalec. Vse blago garantiramo in spremenimo. Sakem kupom damo 4 od sto vredne znamke ali Register ticket.

Mi kupimo 10 od sto boljše blago kod druge prodamo po cene kod druge. Za vašo lastno korist nas o priliki obiščite.

Frank Juričič

1001 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Važno uprašanje!
KDO mi opravi najbolje in najceneje?
Konzularne, starokrajske sodnijske in vojaške zadeve
Javni notar J. Kaker
207 Hanover St.
Milwaukee, Wis.

Chi. Phone: Office 658, Res. 3704
Office hours:
9—12 a. m. 1—5 and 7—8 p. m.
Dr. S. Gasparovich
Slovenski Zobozdravnik.
Joliet National Bank Bldg.
4th Floor, Room 405.
JOLIET, :-: ILLINOIS.

Vsem Slovencem in Hrvatom priporočam mojo gostilno
"HOTEL FLAJNIK"
3329 PENN AVENUE
v kateri točim vedno sveže
PIVO, ŽGANJE, VINA IN RAZNOVRSTNE DRUGE PIJAČE.
Priporočam se cenjenemu občinstvu v najobilnejši obisk. — Vsi znanci in neznanci vedno dobrodošli!
NA SVIDENJE!
P. & A. Phone 351-W.
Geo. Flajnik, lastnik
3329 Penna Ave. Pittsburg, Pa.

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v
MOJO GOSTILNO
kjer boste najbolje postreženi.
Fine pivo, najboljša vina in smodke.
Wm. Metzger
Ruby and Broadway JOLIET

J. P. KING Lesni trgovec.
Oba telefon štev. 8
Clinton in Desplaines Sts. Joliet

J. C. Adler & Co.
priporoča rojakom svojo
Mesnica
Tel. 101 Joliet, Ill

TROST & KRETZ
— izdelovalci —
HAVANA IN DOMAČIH SMODK
Posebnost so naše
"The U. S." 10c in "Meerschaum" 5c.
Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na
108 Jefferson Street, Joliet, Ill.

N. W. Phone 420.
MARTIN ZAGAR
Gostilna
Moen Ave. :: Rockdale, Ill.
Vljudno vabi vse rojake, Slovence in Hrvate, v svojo gostilno sredi Rockdala.
VSI DOBRO DOŠLI!

N. W. Phone 809.
MIHAEL KOCHEVAR
SLOVENSKI GOSTILNIČAR
Cor. Ohio in State Sts. Joliet, Ill.

Oscar J. Stephen
Sobe 201 in 202 Barber Bldg.
JOLIET, ILLINOIS
JAVNI NOTAR
Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.
Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.
Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.
Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.
Govori nemško in angleško.

POZOR, ROJAKINJE!
Ali veste kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici
J. & A. Pasdertz
se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.
Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.
Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Streets.
Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1112.

Louis Wise
"MEET ME FACE TO FACE"
gostilničar
200 Jackson St., Joliet, Ill.
Prijateljem in znancem naznanjam, da sem kupil Mauserjev salun, kjer me lahko najdete vsak čas in se okrepčate. V zalogi imam najboljša vina in druge pijače.

Najboljše peči

Najnižja cena.

PRODAJAMO Peninsular peči za gretje in kuhinjo, ceneje kot kdo drugi. Jamčimo jih. Pokažemo vam jih lahko peči vseh velikosti, vrst in cen, da boste gotovo našli peč za vašo hišo ali kuhinjo. Zgejo kar naložite, les, trd ali mehak premog. --- Ako hočete dobro peč po pravi ceni, tedaj se oglasite v največji prodajalni peči, pohištva in drugih potrebščin.

THE EAGLE 406-8-10 N. Chicago St.
Math. Simonich, vodja. JOLIET, ILL

Naročite zaboj steklenic
novega piva, ki se imenuje
EAGLE EXPORT
ter je najboljša pijačo.
E. Porter Brewing Company
Oba telefona 405. S. Bluff St., Joliet, Ill.